

Základní techniky instrumentálního dirigování

Osnova kurzu | Dr. Tristan Michael Willems, Ph.D. – lektor

Kurz se zaměřuje na základy dirigentské techniky, čtení partitury, transpozice, práci s taktovkou a na praktickou přípravu s nahrávkami i živými soubory.

Popis kurzu

Zásady dirigování: technika taktovky; způsoby přizpůsobení se hudebním tělesům různé velikosti a úrovně; transpozice; čtení a memorování partitur a sestavování programů. Praxe se sborovými a instrumentálními nahrávkami a/nebo s živými soubory.

Cíle kurzu

1. Poskytnout studentovi dovednosti potřebné k přenášení hudebního zápisu z partitury do pohybu pomocí taktovky a/nebo rukou za účelem realizace a řízení hudebního zvuku.
2. Prozkoumat vokální, dechový a orchestrální repertoár z hlediska různých problémů a postupů, které vedou k rozvoji techniky a ke kvalitnějším výkonům.

Studijní materiály

- Mozart, J. C. W. A. – Eine Kleine Nachtmusik
- Grieg, Edvard – suita Z Holbergových časů

PDF kopie partitur budou zaslány každému studentovi.

Každému studentovi bude dva týdny před začátkem kurzu přidělena jedna věta z výše uvedených skladeb.

Prosíme, přijďte připraveni, s partiturami, jednou černou, červenou a modrou tužkou a s poznámkovým blokem.

Rozvrh výuky

11. července – Požadované dovednosti dirigenta: „Naučit se číst silniční mapu“

- melodická, harmonická a formální analýza
- klíče a transpozice
- C klíče
- transponující nástroje
- hra partitury na klavír

12. července – Mechanika orchestrální partitury

- zhuštěná partitura
- plná partitura

- porovnání původního rukopisu s plnou nebo zhuštěnou partiturou

13. července – Dirigentské techniky

- Taktovka: správné držení taktovky; běžné problémy v technice práce s taktovkou.
- Taktování – tradiční schémata: přípravný takt, zahájení zvuku; ukončovací gesta; otázky tempa; ictus a odraz; obrazce na 1, 2, 3, 4, 6, 9 a 12; dělené doby.
- Taktování – varianty schémat: varianty obrazců na 1, 2, 3, 4, 5 a 7; spojování dob.
- Výrazová gesta: marcato, legato, staccato, tenuto, synkopa; přípravné a ukončovací gesto.
- Rozvoj levé ruky: nástupy, jejich provedení, cvičení pro nezávislost levé ruky, úrovně naznačování nástupů a označování dynamiky.
- Koruna (fermata): síla a délka fermaty; ukončení fermaty – pokračování nebo zřetelné zastavení; směr ukončení na 1, 2, 3 a 4.

14. července – Pomůcky pro dirigenta

- zasedací plány pro sbor, orchestr a dechový soubor
- instrumentace dechového souboru a orchestru
- klasifikace smyků pro smyčcovou sekci
- přehled hudebních forem
- terminologie pro dirigenta
- hodnocení zkoušky a výkonu

15. července – Hlediska efektivního dirigování

- Psychologie dirigování: vytváření pozitivní atmosféry při zkoušce a výkonu; běžné technické chyby.
- Veřejné vystoupení: příchod k pultu; řízení výkonu; vztah k sólistovi; sestavení programu; výběr repertoáru s důrazem na rozmanitost stylů, období a zahrnutí nezápadní hudby a world music.
- Kreativní dirigování: osobnost jednotlivce, mimika a oční kontakt.

16. července – Výkony a hodnocení

- s klavírem nebo smyčcovým kvintetem

17. července – Výkony a hodnocení

- s klavírem nebo smyčcovým kvintetem

Česká pracovní verze připravená podle dodaného anglického sylabu.